

SPÓJNA INTEGRACJA
REGIONALNA EKONOMII
SPOŁECZNEJ II

Prawne regulacje pomocy uchodźcom z Ukrainy

Katarzyna Sadło

Plan prezentacji:

1. Zasady ogólne
2. świadczenia
3. Zatrudnienie
4. Inne

CZEŚĆ 1.

Zasady ogólne

Informacje ogólne

- Ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- Dotyczy obywateli Ukrainy, którzy przybyli po 24 lutego 2022.
- Legalizuje ich pobyt na maksymalnie 18 miesięcy (licząc od tej daty).
- Wniosek o legalizację należy złożyć do 60 dni po przybyciu.
- Wyjazd na więcej niż miesiąc pozbawia statusu nadanego ustawą.

Zadanie wojewody

Wojewoda może zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy w:

- zakwaterowaniu;
- zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego;
- zapewnieniu transportu do miejsc zakwaterowania;
- finansowaniu przejazdów środkami transportu publicznego;
- zapewnieniu środków czystości, higieny osobistej, itp.

Przez co najmniej 2 miesiące.

Zadania wojewody

- Wojewoda koordynuje działania organów władzy publicznej oraz organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, w zakresie udzielania pomocy obywatelom Ukrainy.
- Inne organy administracji publicznej, jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, jednostki sektora finansów publicznych oraz inne organy władzy publicznej, mogą zapewnić pomoc.

Wojewoda i polecenia

- Wojewoda może wydawać polecenia obowiązujące wszystkie organy administracji rządowej działające na obszarze województwa, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.
- Polecenia są wydawane w drodze decyzji administracyjnej i podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia i nie wymagają uzasadnienia. Mogą mieć formę ustną.

Zakupy towarów i usług

- Do zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia pomocy nie stosuje się prawa zamówień publicznych (ale trzeba wskazać okoliczności uzasadniające udzielenie zamówienia poza PZP).

Zlecenie organizacjom

- Wojewoda, organ jednostki samorządu terytorialnego, oraz organ administracji publicznej i jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej mogą zlecić organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy uODPP oraz związkom zawodowym realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert.
- Tryb postępowania o udzielenie dotacji, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonywania zleconego zadania określa, w drodze zarządzenia lub uchwały, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, mając na względzie zapewnienie jawności postępowania o udzielenie dotacji i jej rozliczenia.

Zadania

W ustawie o samorządzie powiatowym:

- „Powiaty, związki i stowarzyszenia powiatów mogą udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej, społecznościom lokalnym i regionalnym innych państw. Podstawą udzielania tej pomocy jest uchwała organu stanowiącego powiatu, związku powiatów lub właściwego organu statutowego stowarzyszenia powiatów.”.

W ustawie o samorządzie województwa:

- „Województwa mogą udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej, społecznościom lokalnym i regionalnym innych państw. Podstawą udzielania tej pomocy jest w uchwała sejmiku województwa.”.

CZEŚĆ 2.

Świadczenia

Świadczenie jednorazowe

- 300 zł,
- Pomija się wywiad środowiskowy,
- Przyznaje gmina właściwa dla miejsca pobytu,

Świadczenia z pomocy społecznej

- Uprawnienia takie same jak dla obywateli polskich,
- Pomija się wywiad środowiskowy,
- Przyznaje gmina właściwa dla miejsca pobytu,

Świadczenia rodzinne

- świadczenia rodzinne (ustawa o świadczeniach rodzinnych),
- świadczenia wychowawcze (ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci),
- świadczenia dobry start (ustawa w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej),
- rodzinny kapitał opiekuńczy (ustawa o rodzinnym kapitale opiekuńczym),
- dofinansowania opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna (ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3),
- szkolne stypendia socjalne dla uczniów (ustawa o systemie oświaty),

Pomoc dla goszczących

- Osoba fizyczna lub prawna może przez 60 dni otrzymywać wsparcie finansowe na każdą zakwaterowaną osobę (na koszty zakwaterowania i wyżywienia).
- Wysokość świadczenia wynosi 40 zł/osobę/dzień.
- Świadczenie wypłaca gmina.
- Nie stosuje się zapisów z ustawy o ochronie praw lokatorów.

Pomoc finansowa UNHCR

- 700 zł na osobę przez trzy miesiące + 600 zł na trzy kolejne,
- bez kryterium dochodowego, wystarczy przybycie po 24 lutego,
- konieczny polski numer telefonu,
- rejestracja smsem, spotkania w Warszawie (na razie),
- **help.unhcr.org/Poland**

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

- z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym,
- kryterium dochodowe (1320 zł/1707,20 zł na osobę),
- przekazywana za pośrednictwem organizacji uczestniczących w programie (np. banki żywności),

Inne wsparcie

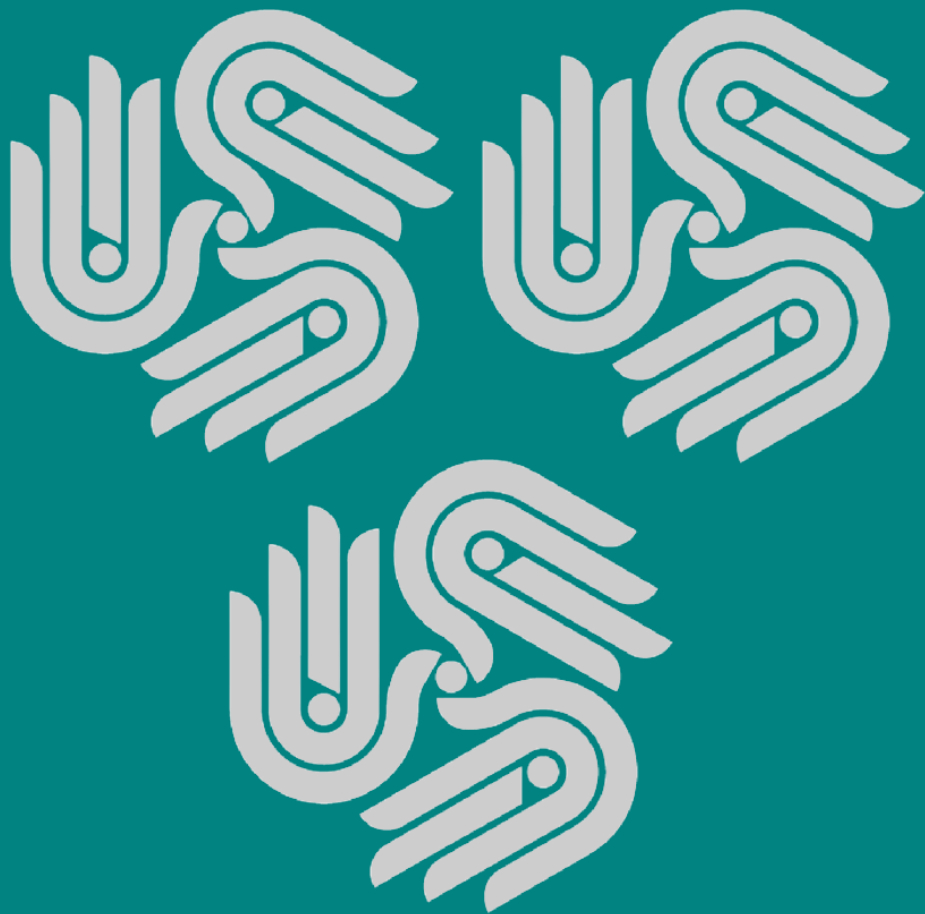
- Bezpłatna pomoc psychologiczna finansowana przez gminę z budżetu państwa.

Pomoc zewnętrzna

- Zbiórki publiczne i niepubliczne,
- Darowizny od osób fizycznych,
- Świadczenia przyznawane przez organizacje pozarządowe,

Podatki

- Pomoc humanitarna zwolniona z podatku dochodowego,
- Darowizny i nieodpłatne świadczenia dla organizacji i podmiotów publicznych w całości KUP,

CZEŚĆ 3.

Zatrudnienie

Bezrobocie

- Możliwość zarejestrowania się jako bezrobotny,
- Nie ma limitu górnego wieku.
- Przysługuje zasiłek, staż, szkolenie, środki na otwarcie działalności.
- Podmioty prowadzące centra integracji społecznej mogą realizować zadania na rzecz obywateli Ukrainy.

Zatrudnienie

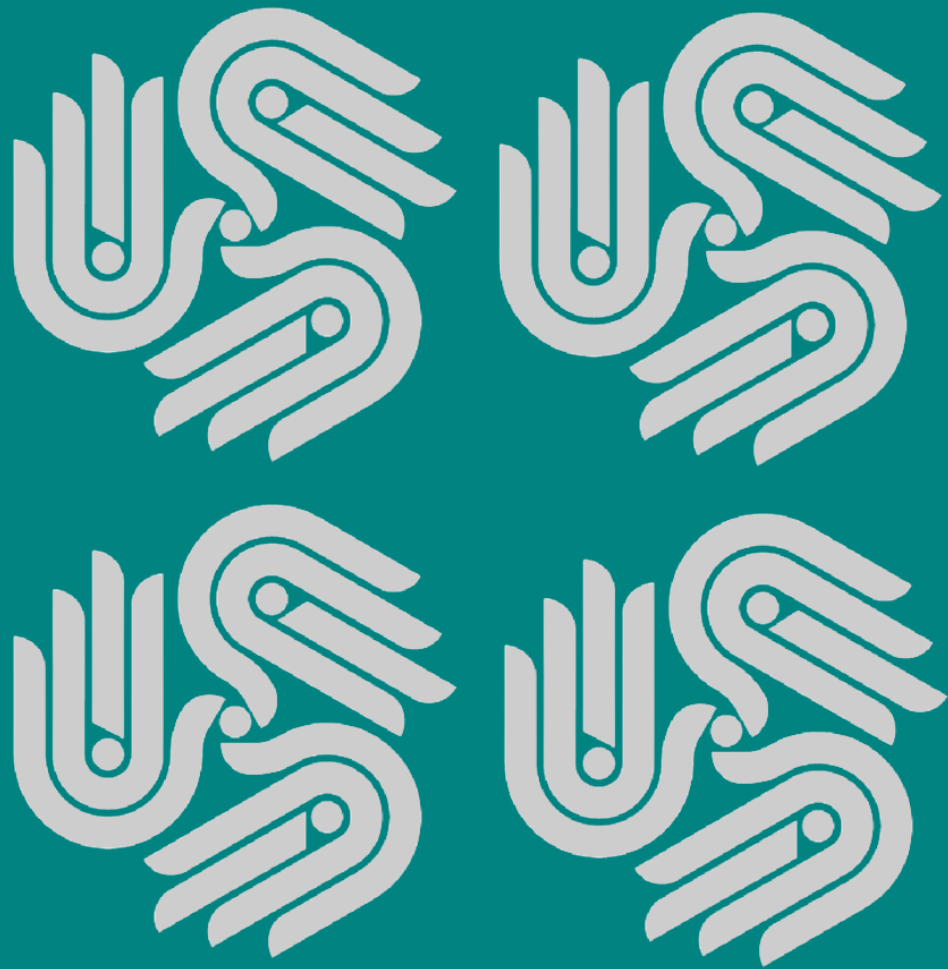
- Zatrudnienie na takich samych warunkach jak Polacy.
- Obowiązek powiadomienia powiatowego urzędu pracy (przez www.praca.gov.pl) w ciągu 14 dni od podjęcia pracy.

Działalność gospodarcza

- Na takich samych warunkach jak obywatele polscy.
- Pod warunkiem posiadania numeru PESEL.
- Działalność nierejestrowana – do 1505 zł/miesięcznie.

Lekarze, dentyści, pielęgniarki i położne

- Obywatelowi Ukrainy, który uzyskał kwalifikacje lekarza lub lekarza dentystry poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, można udzielić zgody na wykonywanie zawodu,
- Lekarz albo lekarz dentysta może wykonywać zawód wyłącznie w podmiocie leczniczym oraz jest zobowiązany do zgłoszenia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w jakim podmiocie leczniczym i na jaki okres został zatrudniony, w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych w tym podmiocie.

CZEŚĆ 4.

Dzieci

Małoletni – opiekun tymczasowy

- Małoletni przebywający bez rodziców muszą mieć opiekuna tymczasowego, wyznaczonego przez sąd rodzinny.
- W przypadku braku rodziny, kandydata na opiekuna wskazuje w ciągu 48 godzin ośrodek pomocy społecznej w miejscu zamieszkania.
- Wniosek może złożyć też np. NGO lub opiekun faktyczny.
- Ośrodek pomocy społecznej kontroluje opiekuna tymczasowego.
- PCPR zapewnia pomoc prawną, organizacyjną i psychologiczną opiekunom tymczasowym oraz przebywającym pod ich opieką małoletnim.

Rodzina zastępcza/rodzinny dom dziecka

- Sąd może powierzyć pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka wobec dziecka będącego obywatelem Ukrainy, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który nie spełnia warunków dotyczących rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka w zakresie niezbędnych szkoleń.

Ułatwienia w zatrudnianiu

- Za zgodą wojewody oraz odpowiednio starosty lub marszałka województwa obywatele Ukrainy mogą być zatrudniani jako wychowawcy, opiekunowie dziecięcy , psychologowie, pedagodzy w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej lub placówkach wsparcia dziennego pomimo niespełniania wymagań,
- Pobyt w pieczy zastępczej jest finansowany z budżetu państwa.

Żłobki i kluby dziecięce

- W celu zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, wójt, burmistrz lub prezydent miasta mogą utworzyć żłobek lub klub dziecięcy w lokalu niespełniającym ustawowych warunków.
- Utworzenie żłobka lub klubu dziecięcego jest możliwe również przez podmiot inny niż gmina po uzyskaniu zgody odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Pomoc nauczyciela

- W roku szkolnym 2021/2022 na stanowisku pomocy nauczyciela może być zatrudniona osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego, jeżeli posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki.

Projekt: "Spójna Integracja Regionalna Ekonomii Społecznej II" (SIREs II) realizowany jest w ramach Działania 2.9: Rozwój Ekonomii Społecznej, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Projekt realizują:

Lider partnerstwa: Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych (OZRSS),

Partnerzy: Fundacja Idea Rozwoju (FIR), Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych (STOP).

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

